

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง "เป้าประสงค์ทางการศึกษาและความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเป้าประสงค์ทางการศึกษา และความสนใจในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองต่างกัน

4.1 ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
- ตอนที่ 2 เป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียน
- ตอนที่ 3 ความสนใจในอาชีพของนักเรียน ในแต่ละ 15 กลุ่มอาชีพ
- ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษา กับตัวแปรส่วนบุคคลของนักเรียน
- ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความสนใจในอาชีพของนักเรียน กับตัวแปรส่วนบุคคลของนักเรียน

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการนำข้อมูลของนักเรียน มาแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ เพื่อจะได้ทราบภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง

สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	273	55.00
หญิง	223	45.00
รวม	496	100.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน		
0.00 - 1.99	67	13.50
2.00 - 2.99	305	61.50
3.00 - 4.00	124	25.00
รวม	496	100.00
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		
ประถมศึกษา/ต่ำกว่า	379	76.40
มัธยมศึกษา	108	21.80
อุดมศึกษา	9	1.80
รวม	496	100.00

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนตามเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ระดับการศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง (ต่อ)

สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพของผู้ปกครอง		
เกษตรกร	323	62.10
รับจ้าง	112	22.60
ค้าขายและธุรกิจส่วนตัว	42	8.50
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	19	3.80
รวม	496	100.00

จากตารางที่ 4.1 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 496 คน ร้อยละ 55 เป็นเพศชาย และ ร้อยละ 45 เป็นเพศหญิง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 61.50 อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับการศึกษของผู้ปกครอง ร้อยละ 76.40 มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา/ต่ำกว่า อาชีพของผู้ปกครอง ร้อยละ 62.10 ประกอบอาชีพเกษตรกร

ตอนที่ 2 เป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียน

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาคำนวณหาค่าความถี่ ร้อยละ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

เป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. ความต้องการศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 แล้ว		
ศึกษาต่อสายสามัญ	180	36.30
ศึกษาสายอาชีพ	299	60.30
การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น	17	3.40
รวม	496	100.00
2. รูปแบบทางการศึกษา		
การศึกษาในระบบโรงเรียน	388	78.20
การศึกษานอกระบบโรงเรียน	46	9.30
การอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	62	12.50
รวม	496	100.00
3. แหล่งที่นักเรียนได้รับความรู้		
วิทยุ	17	3.43
โทรทัศน์	250	50.40
หนังสือพิมพ์	29	5.86
หนังสือ วารสาร สิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ	200	40.31
รวม	496	100.00

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเข้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี (ต่อ)

เข้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
4. สาขาวิชาที่นักเรียนมีโครงการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา		
มัธยมศึกษาตอนปลาย		
วิทยาศาสตร์	124	25.00
สังคมศาสตร์	82	16.53
มนุษยศาสตร์	18	3.63
วิจิตรศิลป์	52	10.48
วิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา	205	41.33
ศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์	15	3.02
รวม	496	100.00
5. การตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเพื่อการศึกษาต่อ		
เลือกตามความต้องการของตนเอง	320	64.52
เลือกเพราะมีงานรออยู่	17	3.43
เลือกเพราะมีความสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง	82	16.53
เลือกตามความต้องการของบิดา มารดา	57	11.49
เลือกตามความต้องการของตลาด/สื่อมวลชน	20	4.03
รวม	496	100.00
6. แหล่งเงินทุนสนับสนุนการศึกษาต่อ		
บิดา - มารดา	437	88.10
ญาติพี่น้อง	12	2.42
กองทุนหรือมูลนิธิเอกชน	21	4.23
รายได้ของตัวเองจากการทำงานในระหว่างเรียน	26	5.24
รวม	496	100.00

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเข้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี (ต่อ)

เข้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียน	จำนวน	ร้อยละ
7. การเลือกประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาตามเข้าประสงค์		
ทางการศึกษาสูงสุด		
รับราชการ	217	43.75
รัฐวิสาหกิจ	45	9.07
ลูกจ้าง	122	24.60
เกษตรกรรม	14	2.82
ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว	98	19.76
รวม	496	100.00

จากตารางที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างมีเข้าประสงค์ทางการศึกษาภายหลังสำเร็จการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้ว นักเรียนต้องการศึกษาต่อสายอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 60.30 รอง
ลงมาต้องการศึกษาต่อสายสามัญ คิดเป็นร้อยละ 36.30 สำหรับรูปแบบการศึกษาต้องการศึกษา
ในระบบโรงเรียน 78.20 รองลงมาต้องการอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ร้อยละ 12.50
แหล่งที่นักเรียนได้รับความรู้จากความรู้ที่ได้ในระบบโรงเรียนแล้ว นักเรียนได้รับความรู้
จากโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.40 รองลงมาได้ความรู้จากหนังสือ วารสาร สิ่งตีพิมพ์
ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 38.31 และได้จากหนังสือพิมพ์น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.85 ส่วนสาขา
วิชาที่นักเรียนมีโครงการศึกษาต่อ นักเรียนต้องการศึกษาต่อวิทยาสังกัดกรมอาชีวศึกษามากที่สุด
คิดเป็นร้อยละ 41.33 รองลงมาได้แก่ สาขาวิทยาศาสตร์ สาขาที่นักเรียนมีโครงการศึกษาต่อ
น้อยที่สุด ได้แก่ สาขาศึกษาศาสตร์ ครุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 3.02 ส่วนการตัดสินใจเลือก
สาขาศึกษาต่อ นักเรียนจะเลือกตามความต้องการของตนเองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.52
รองลงมาเลือกเพราะสอดคล้องกับบุคลิกภาพของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 16.53 เลือกเพราะมี
งานรออนุ้ยน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.43

แหล่งเงินทุนสนับสนุนทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนทางการศึกษาจากบิดามารดามากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 88.10 รองลงมาเป็นรายได้ของตนเองจากการทำงานในระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 5.24

การเลือกอาชีพประกอบอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาตามเป้าประสงค์ทางการศึกษาสูงสุด นักเรียนจะเลือกประกอบอาชีพรับราชการมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.75 รองลงมาอาชีพลูกจ้าง คิดเป็นร้อยละ 24.60 และต้องการประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.82

ตอนที่ 3 ความสนใจในอาชีพของนักเรียน ในแต่ละ 15 กลุ่มอาชีพ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาคำนวณหาค่าสถิติพื้นฐาน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับความสนใจในอาชีพของนักเรียน

ความสนใจในอาชีพของนักเรียน	ระดับความสนใจ	
	$\bar{X}$	S
บริการทางสังคม	3.26	0.78
บริการงานเสมียน	3.24	0.72
บริการสุขภาพ	2.92	0.77
เกษตรกรรม	3.05	0.74
บริการลูกค้า	2.66	0.79
วิจิตรศิลป์	2.59	0.77
คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์	2.89	0.78
ธุรกิจก่อสร้าง	2.46	0.81
บริการทางการศึกษา	3.15	0.73
บริการด้านกฎหมาย	2.89	0.95
การขนส่ง	2.29	0.71
การขาย	2.70	0.74
การจัดการ	3.03	0.75
งานช่าง	2.58	0.80
การจัดการเครื่องจักร	2.59	1.01
รวม	2.82	0.79

จากตารางที่ 4.3 กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในอาชีพอยู่ในระดับปานกลางและมีความสนใจในอาชีพบริการสังคมมากที่สุด รองลงมามีความสนใจในอาชีพบริการด้านเสริมในส่วนอาชีพที่นักเรียนสนใจน้อยที่สุด ได้แก่ อาชีพการขนส่ง

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษา กับตัวแปรส่วนบุคคลของนักเรียน

ตารางที่ 4.4 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับตัวแปรเพศ

เป้าประสงค์ทางการศึกษา	เพศ			X ²
	ชาย	หญิง	รวม	
1. ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา				
มัธยมศึกษาตอนต้น				
ศึกษาต่อสายสามัญ	87	93	130	
ศึกษาต่อสายอาชีพ	177	122	299	5.39
การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น	9	8	17	
2. รูปแบบทางการศึกษาที่นักเรียนต้องการในการศึกษาหาความรู้				
การศึกษาในระบบโรงเรียน	210	178	388	
การศึกษานอกระบบโรงเรียน	27	19	46	0.61
การอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	36	26	62	
3. แหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับ				
วิทยุ	11	6	17	
โทรทัศน์	135	115	250	0.77
หนังสือพิมพ์	16	13	29	
หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์	111	89	200	

* p < .05

ตารางที่ 4.4 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับตัวแปรเพศ (ต่อ)

เป้าประสงค์ทางการศึกษา	เพศ			χ ²
	ชาย	หญิง	รวม	
4. ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา				
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย				
วิทยาศาสตร์	53	71	124	54.30*
สังคมศาสตร์	31	51	82	
มนุษยศาสตร์	9	9	18	
วิจิตรศิลป์	29	26	52	
วิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา	151	54	205	
ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์	3	12	15	
5. อิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ				
เลือกตามความต้องการของตนเอง	159	161	320	12.08*
เลือกเพราะมีงานรออยู่	13	4	17	
เลือกเพราะมีความสอดคล้องกับบุคลิกภาพ ของตนเอง	50	32	82	
เลือกตามความต้องการของบิดา-มารดา	37	20	57	
เลือกตามความต้องการของตลาด/สื่อมวลชน	14	6	20	
6. แหล่งทุนที่ใช้เพื่อการศึกษาต่อ				
บิดา - มารดา	240	197	437	1.31
ญาติพี่น้อง	8	4	12	
กองทุน/มูลนิธิเอกชน	11	10	21	
รายได้ของตัวเองระหว่างการศึกษา	14	12	26	

* $p < .05$

ตารางที่ 4.4 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับตัวแปรเพศ (ต่อ)

เป้าประสงค์ทางการศึกษา	เพศ			X ²
	ชาย	หญิง	รวม	
7. การเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา				
รับราชการ	113	104	217	
รัฐวิสาหกิจ	27	18	45	
ลูกจ้าง	60	62	122	7.82
เกษตรกรรม	10	4	14	
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	63	35	98	

* $p < .05$

ในการทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 เป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียนกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กัน ผู้วิจัยได้ทดสอบสมมติฐานโดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยการทดสอบไคสแควร์

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ตัวแปรเพศมีความสัมพันธ์กับเป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียนด้านความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ด้วยระดับนัยสำคัญที่ 0.05

พบว่า ตัวแปรเพศไม่มีความสัมพันธ์กับเป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียนด้านความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รูปแบบการศึกษาที่ต้องการศึกษาหาความรู้ แหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับ แหล่งเงินทุนที่ใช้เพื่อการศึกษาและการเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 4.5 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

เป้าประสงค์ทางการศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				χ ²
	ต่ำ	กลาง	สูง	รวม	
1. ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา					
มัธยมศึกษาตอนต้น					
ศึกษาต่อสายสามัญ	15	104	61	180	17.68*
ศึกษาต่อสายอาชีพ	49	193	57	299	
การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น	3	8	6	17	
2. รูปแบบทางการศึกษาที่นักเรียนต้องการในการศึกษาหาความรู้					
การศึกษาในระบบโรงเรียน	42	249	97	388	13.38*
การศึกษานอกระบบโรงเรียน	13	22	11	46	
การอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	12	34	11	62	
3. แหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับ					
วิทยุ	3	12	2	17	8.3518
โทรทัศน์	36	161	53	250	
หนังสือพิมพ์	2	16	11	29	
หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์	26	116	58	200	
4. ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา					
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย					
วิทยาศาสตร์	10	64	50	124	29.03*
สังคมศาสตร์	9	57	16	82	
มนุษยศาสตร์	1	11	6	18	
วิจิตรศิลป์	6	36	10	52	
วิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา	39	127	39	205	
ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์	2	10	3	15	

* $p < .05$

ตารางที่ 4.5 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (ต่อ)

เป้าประสงค์ทางการศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				X ²
	ต่ำ	กลาง	สูง	รวม	
5. อิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ					
เลือกตามความต้องการของตนเอง	34	204	82	320	
เลือกเพราะมีงานรออยู่	3	11	3	17	
เลือกเพราะมีความสอดคล้องกับบุคลิกภาพ	17	42	23	82	
ของตนเอง					10.19
เลือกตามความต้องการของบิดา - มารดา	11	34	12	57	
เลือกตามความต้องการของตลาด/สื่อมวลชน	2	14	4	20	
6. แหล่งทุนที่ใช้เพื่อการศึกษาต่อ					
บิดา - มารดา	60	274	103	437	
ญาติพี่น้อง	1	6	5	12	
กองทุน/มูลนิธิเอกชน	1	11	9	21	10.46
รายได้ของตัวเองระหว่างการศึกษ	5	14	7	26	
7. การเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา					
รับราชการ	26	125	66	217	
รัฐวิสาหกิจ	4	31	10	45	
ลูกจ้าง	20	78	24	122	8.76
เกษตรกรรม	1	10	3	14	
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	16	61	21	98	

*p < .05

จากตารางที่ 4.5 การหาความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับตัวแปร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับเป้าประสงค์ทางการศึกษาในด้านความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รูปแบบการศึกษาโครงการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษามัธยมศึกษา ตอนปลายอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

และพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับเป้าประสงค์ทางการศึกษาในด้านแหล่งความรู้ที่ได้รับ การตัดสินใจเลือกสาขาวิชาเพื่อศึกษาต่อ แหล่งเงินทุนสนับสนุนทางการศึกษาและการเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ตามเป้าประสงค์ทางการศึกษา สูงสุด

ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

เป้าประสงค์ทางการศึกษา	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง				X ²
	ประถม	มัธยม	อุดมศึกษา	รวม	
1. ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา					
มัธยมศึกษาตอนต้น					
ศึกษาต่อสายสามัญ	145	32	3	180	4.34
ศึกษาต่อสายอาชีพ	222	72	5	299	
การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น	12	4	1	17	
2. รูปแบบทางการศึกษาที่นักเรียนต้องการ					
ในการศึกษาหาความรู้					
การศึกษาในระบบโรงเรียน	301	79	8	388	18.88*
การศึกษานอกระบบโรงเรียน	42	4	-	46	
การอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	36	25	1	62	

* $p < .05$

ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ของ เป้าประสงค์ทางการศึกษากับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
(ต่อ)

เป้าประสงค์ทางการศึกษา	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง				X ²
	ประถม	มัธยม	อุดมศึกษา	รวม	
3. แหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับ					
วิทยุ	15	2	-	17	
โทรทัศน์	190	53	7	250	5.41
หนังสือพิมพ์	20	9	-	29	
หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์	154	44	2	200	
4. ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษา					
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย					
วิทยาศาสตร์	100	21	3	124	
สังคมศาสตร์	63	19	-	82	
มนุษยศาสตร์	11	6	1	18	9.80*
วิจิตรศิลป์	36	14	2	52	
วิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา	156	46	3	205	
ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์	13	2	-	15	
5. อิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ					
เลือกตามความต้องการของตนเอง	243	71	6	320	
เลือกเพราะมีงานรออยู่	11	6	-	17	
เลือกเพราะมีความสอดคล้องกับบุคลิกภาพ ของตนเอง	62	184	2	82	4.59
เลือกตามความต้องการของบิดา - มารดา	45	11	1	57	
เลือกตามความต้องการของตลาด/สื่อมวลชน	18	2	-	20	

* p < .05

ตารางที่ 4.6 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับระดับการศึกษาของผู้ปกครอง
(ต่อ)

เป้าประสงค์ทางการศึกษา	ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง				X ²
	ประถม	มัธยม	อุดมศึกษา	รวม	
6. แหล่งทุนที่ใช้เพื่อการศึกษาต่อ					
บิดา - มารดา	336	92	9	437	3.54
ญาติพี่น้อง	10	2	-	12	
กองทุน/มูลนิธิเอกชน	14	7	-	21	
รายได้ของตัวเองระหว่างการศึกษ	19	7	-	26	
7. การเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา					
รับราชการ	173	41	3	217	16.36*
รัฐวิสาหกิจ	25	17	3	45	
ลูกจ้าง	96	24	2	122	
เกษตรกรรวม	10	4	-	14	
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	75	22	1	98	

*p < .05

จากตารางที่ 4.6 เป้าประสงค์ทางการศึกษากับตัวแปรระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ด้านรูปแบบทางการศึกษาที่นักเรียนต้องการในการศึกษาหาความรู้ ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และการเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แต่เป้าประสงค์ทางการศึกษากับตัวแปรระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กันในด้านความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับอิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อและแหล่งทุนที่ใช้เพื่อการศึกษาต่อ

ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับอาชีพของผู้ปกครอง

เป้าประสงค์ทางการศึกษา	อาชีพของผู้ปกครอง					χ ²
	เกษตรกร	รับจ้าง	ค้าขาย	ราชการ	รวม	
1. ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จ						
การศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น						
ศึกษาต่อสายสามัญ	126	34	14	6	180	7.86
ศึกษาต่อสายอาชีพ	185	77	25	12	299	
การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น	12	1	3	1	17	
2. รูปแบบทางการศึกษาที่นักเรียน						
ต้องการในการศึกษาหาความรู้						
การศึกษาในระบบโรงเรียน	260	83	28	17	388	12.06
การศึกษานอกระบบโรงเรียน	31	11	3	1	46	
การอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น	32	18	11	1	62	
3. แหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับ						
วิทยุ	12	2	2	1	17	8.10
โทรทัศน์	156	58	23	13	250	
หนังสือพิมพ์	16	8	4	1	29	
หนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์	139	44	13	4	200	
4. ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จ						
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย						
วิทยาศาสตร์	85	23	11	5	124	10.27
สังคมศาสตร์	50	24	6	2	82	
มนุษยศาสตร์	13	2	1	2	18	
วิจิตรศิลป์	31	13	5	3	52	
วิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา	132	48	18	7	205	
ศึกษาศาสตร์/ครุศาสตร์	12	2	1	-	15	

* $p < .05$

ตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับอาชีพของผู้ปกครอง (ต่อ)

เป้าประสงค์ทางการศึกษา	อาชีพของผู้ปกครอง					χ^2
	เกษตรกร	รับจ้าง	ค้าขาย	ราชการ	รวม	
5. อิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ						
เลือกตามความต้องการของตนเอง	205	75	26	14	320	
เลือกเพราะมีงานรออยู่	13	2	1	1	17	
เลือกเพราะมีความสอดคล้องกับ						
บุคลิกภาพของตนเอง	52	18	9	3	82	8.18
เลือกตามความต้องการของบิดา-						
มารดา	37	14	6	-	57	
เลือกตามความต้องการของตลาด/						
สื่อมวลชน	16	3	-	1	20	
6. แหล่งทุนที่ใช้เพื่อการศึกษาต่อ						
บิดา - มารดา	288	97	34	18	437	
ญาติพี่น้อง	9	3	-	-	12	14.43
กองทุน/มูลนิธิเอกชน	9	7	4	1	21	
รายได้ของตัวเองระหว่างการเรียน	17	5	4	-	26	
7. การเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา						
รับราชการ	145	47	18	7	217	
รัฐวิสาหกิจ	30	7	5	3	45	
ลูกจ้าง	73	35	8	6	122	9.51
เกษตรกรรม	11	3	-	-	14	
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	64	20	11	3	98	

*p < .05

จากตารางที่ 4.7 ความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ทางการศึกษากับตัวแปรอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีพบว่า อาชีพของผู้ปกครองนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับเป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.05

ตอนที่ 5 การเปรียบเทียบความสนใจในอาชีพของนักเรียนกับตัวแปรส่วนบุคคลของนักเรียน

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการเปรียบเทียบความสนใจในอาชีพของนักเรียน จำแนกตามเพศ

ความสนใจในอาชีพของนักเรียน	เพศชาย		เพศหญิง		t	P-value
	$\bar{X}$	s	$\bar{X}$	s		
บริการทางสังคม	3.13	0.77	3.42	0.77	4.06*	0.00
บริการงานเสมียน	3.08	0.68	3.44	0.73	5.72*	0.00
บริการสุขภาพ	2.77	0.71	3.12	0.80	5.14*	0.00
เกษตรกรรม	3.18	0.73	2.89	0.82	4.42*	0.00
บริการลูกค้า	2.65	0.80	2.68	0.77	0.42	0.68
วิจิตรศิลป์	2.63	0.76	2.54	0.77	1.32	0.19
คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	3.01	0.78	2.75	0.75	3.70*	0.00
ธุรกิจก่อสร้าง	2.81	0.72	3.01	0.68	12.62*	0.00
บริการทางการศึกษา	3.01	0.72	3.32	0.72	4.76*	0.00
บริการด้านกฎหมาย	2.76	0.92	3.04	0.97	3.29*	0.00
การขนส่ง	2.50	0.70	2.04	0.65	7.55*	0.00
การขาย	2.78	0.75	2.60	0.71	2.69*	0.01
การจัดการ	3.02	0.77	3.04	0.73	0.40	0.69
งานช่าง	2.85	0.79	2.25	0.68	8.95*	0.00
การจัดการเครื่องจักร	3.09	0.90	1.98	0.77	14.68*	0.00

* $p < .05$

ในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 การเปรียบเทียบความสนใจอาชีพกับตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้ทำตัวแปรที่ศึกษา โดยตัวแปรด้านเพศวิเคราะห์ด้วยการทดสอบค่าที ส่วนตัวแปรที่เหลือวิเคราะห์ด้วยการหาความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเพ

จากตารางที่ 4.8 ความสนใจในอาชีพของนักเรียนกับตัวเพศ พบว่า นักเรียนชาย และนักเรียนหญิงมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 ใน 12 กลุ่มอาชีพยกเว้นกลุ่มอาชีพบริการลูกค้า กลุ่มวิจิตรศิลป์ และกลุ่มการจัดการ

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสนใจในอาชีพของนักเรียน จำนวนตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความสนใจในอาชีพของนักเรียน		ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน				F	P-value
		ต่ำ		กลาง		สูง	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S
บริการทางสังคม		3.25	0.75	3.20	0.79	3.41	0.76
บริการงานเสริม		3.14	0.70	3.22	0.75	3.35	0.65
บริการสุขภาพ		2.89	0.74	2.87	0.76	3.06	0.81
เกษตรกรรม		3.13	0.68	3.03	0.75	3.05	0.76
บริการลูกค้า		2.72	0.76	2.65	0.77	2.65	0.85
วิจิตรศิลป์		2.61	0.72	2.60	0.78	2.53	0.76
คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์		2.74	0.76	2.86	0.77	3.06	0.79
ธุรกิจก่อสร้าง		2.65	0.69	2.43	0.81	2.42	0.84
บริการทางการศึกษา		3.02	0.67	3.14	0.72	3.25	0.77
บริการด้านกฎหมาย		2.89	0.88	2.90	0.96	2.84	0.98
การขนส่ง		2.50	0.75	2.27	0.69	2.21	0.73
การขาย		2.72	0.75	2.69	0.75	2.70	0.71
การจัดการ		2.91	0.71	3.04	0.74	3.07	0.81
งานช่าง		2.84	0.77	2.53	0.79	2.56	0.82
การจัดการเครื่องจักร		3.00	0.87	2.53	1.03	2.52	0.78
						3.21*	0.04
						2.16	0.12
						2.69	0.07
						0.45	0.64
						0.21	0.81
						0.41	0.66
						4.39*	0.01
						2.39	0.09
						2.30	0.10
						0.19	0.83
						3.68*	0.03
						0.04	0.96
						1.02	0.36
						4.21*	0.02
						6.57*	0.00

*p < .05

จากตารางที่ 4.9 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเปรียบเทียบความสนใจในอาชีพของนักเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันจะมีความสนใจในอาชีพที่ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ใน 5 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มบริการทางสังคม กลุ่มคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ กลุ่มการขนส่ง กลุ่มงานช่าง และกลุ่มการจัดการเครื่องจักร

เมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ จะได้รายละเอียดดังแสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจในอาชีพบริการสังคม ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ค่าเฉลี่ย)	ปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$)	ต่ำ ($\bar{X} = 3.25$)	สูง ($\bar{X} = 3.41$)
ปานกลาง	-	0.05	0.21*
ต่ำ		-	0.16
สูง			-

* $p < .05$

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความสนใจในอาชีพบริการสังคมของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่าที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ก็คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความสนใจในอาชีพบริการสังคมแตกต่างกัน และที่เหลือนอกนั้นมีความสนใจในอาชีพบริการสังคมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจในอาชีพคณิตศาสตร์และ
วิทยาศาสตร์ ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ค่าเฉลี่ย)	ต่ำ ($\bar{X} = 2.74$)	ปานกลาง ($\bar{X} = 2.86$)	สูง ($\bar{X} = 3.06$)
ต่ำ	-	0.12	0.32*
ปานกลาง		-	0.20
สูง			-

* $P < .05$

เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจในอาชีพคณิตศาสตร์ และ
วิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ก็คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ต่ำ มีความสนใจในอาชีพคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์แตกต่างกันและที่เหลือนอกนั้นมีความสนใจ
ในอาชีพคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 แสดงความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจในอาชีพการขนส่ง
ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ค่าเฉลี่ย)	สูง ($\bar{X} = 2.21$)	ปานกลาง ($\bar{X} = 2.27$)	ต่ำ ($\bar{X} = 2.49$)
สูง	-	0.08	0.28*
ปานกลาง		-	0.22
ต่ำ			-

* $p < .05$

เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของความสนใจในอาชีพการขนส่งของนักเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันพบว่า ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ก็คือ
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความสนใจในอาชีพการ
ขนส่งแตกต่างกัน และที่เหลือนอกนั้นมีความสนใจในอาชีพการขนส่งไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจในอาชีพงานช่าง
ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ค่าเฉลี่ย)	ปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$)	สูง ($\bar{X} = 2.56$)	ต่ำ ($\bar{X} = 2.84$)
ปานกลาง	-	0.03	0.31*
สูง		-	0.28
ต่ำ			-

* $p < .05$

เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความสนใจในอาชีพงานช่างของนักเรียนที่มี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันพบว่าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ก็คือ
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง มีความสนใจใน
อาชีพงานช่างแตกต่างกันและที่เหลือนอกนั้นมีความสนใจในอาชีพงานช่างไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 แสดงความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจในอาชีพการจัดการ
เครื่องจักร ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ค่าเฉลี่ย)	สูง ($\bar{X} = 2.52$)	ปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$)	ต่ำ ($\bar{X} = 3.00$)
สูง	-	0.01	0.48*
ปานกลาง		-	0.47
ต่ำ			-

* $P < .05$

เมื่อทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความสนใจในอาชีพการจัดการเครื่องจักรของ
นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่าที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 ก็คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและนักเรียน
ปานกลางจะมีความสนใจในอาชีพการจัดการเครื่องจักรแตกต่างกันและที่เหลือนอกนั้นมีความ
สนใจในอาชีพการจัดการเครื่องจักรไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสนใจในอาชีพของนักเรียน จำแนกตามการศึกษาของผู้ปกครอง

ความสนใจในอาชีพของนักเรียน	การศึกษาของผู้ปกครอง						F	P-value
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		อุดมศึกษา			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
บริการทางสังคม	3.25	0.79	3.31	0.76	3.06	0.68	0.51	0.60
บริการงานเสริม	3.23	0.73	3.33	0.70	2.78	0.48	2.65	0.07
บริการสุขภาพ	2.94	0.77	2.87	0.79	2.80	0.73	0.49	0.61
เกษตรกรรม	3.03	0.76	3.11	0.67	3.11	0.80	0.47	0.63
บริการลูกค้า	2.63	0.79	2.75	0.77	2.81	0.83	1.18	0.31
วิจิตรศิลป์	2.55	0.77	2.71	0.70	2.41	1.05	2.02	0.13
คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์	2.88	0.77	2.94	0.81	2.85	0.93	0.29	0.75
ธุรกิจก่อสร้าง	2.44	0.81	2.51	0.81	2.37	0.81	0.36	0.70
บริการทางการศึกษา	3.17	0.74	3.10	0.76	2.87	0.68	1.09	0.34
บริการด้านกฎหมาย	2.88	0.96	2.95	0.91	2.41	0.64	1.40	0.25
การขนส่ง	2.26	0.71	2.36	0.72	2.54	0.81	1.35	0.26
การขาย	2.69	0.74	2.74	0.73	2.56	0.64	0.39	0.68
การจัดการ	3.00	0.75	3.15	0.77	3.06	0.60	1.79	0.17
งานช่าง	2.55	0.79	2.64	0.84	2.85	0.67	1.10	0.33
การจัดการเครื่องจักร	2.55	1.00	2.73	1.00	2.72	1.24	1.42	0.24

*p < .05

จากตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบความแตกต่างความสนใจในอาชีพของนักเรียน
กับตัวแปรการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า การศึกษาของผู้ปกครองที่แตกต่างกันความสนใจใน
อาชีพของนักเรียนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสนใจในอาชีพของนักเรียน จำนวนตามอาชีพของผู้ปกครอง

ความสนใจในอาชีพของนักเรียน	อาชีพของผู้ปกครอง									
	เกษตรกร		รับจ้าง		ค้าขาย		ราชการ		F	P-value
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
บริการทางสังคม	3.28	0.79	3.28	0.77	3.32	0.81	3.04	0.59	0.71	0.55
บริการงานเสริม	3.22	0.73	3.28	0.74	3.37	0.65	3.04	0.60	1.08	0.36
บริการสุขภาพ	2.89	0.77	2.96	0.78	3.00	0.77	3.04	0.79	0.49	0.69
เกษตรกรรม	3.04	0.75	3.05	0.71	3.16	0.76	3.01	0.70	0.34	0.80
บริการลูกค้า	2.65	0.80	2.62	0.76	2.83	0.74	2.77	0.82	0.87	0.46
วิศวกรศิลป์	2.57	0.76	2.58	0.78	2.74	0.73	2.51	0.78	0.69	0.56
คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์	2.88	0.77	2.92	0.79	2.94	0.84	2.83	0.80	0.15	0.93
ธุรกิจก่อสร้าง	2.45	0.80	2.46	0.82	2.60	0.85	2.18	0.76	1.17	0.32
บริการทางการศึกษา	3.15	0.74	3.14	0.75	3.26	0.71	2.95	0.60	0.80	0.50
บริการด้านกฎหมาย	2.83	0.95	3.01	0.97	3.04	0.98	2.79	0.81	1.39	0.25
การขนส่ง	2.24	0.70	2.35	0.75	2.45	0.61	2.36	0.81	1.46	0.22
การขาย	2.70	0.74	2.62	0.74	2.98	0.70	2.53	0.55	2.83*	0.04
การจัดการ	3.00	0.74	3.07	0.79	3.13	0.81	3.03	0.58	0.48	0.70
งานช่าง	2.57	0.80	2.54	0.83	2.73	0.74	2.54	0.73	0.60	0.62
การจัดการเครื่องจักร	2.61	1.01	2.51	1.03	2.82	0.95	2.26	0.81	1.66	0.17

*p < .05

จากตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างความสนใจอาชีพของนักเรียน กับตัวแปรอาชีพของผู้ปกครองพบว่า อาชีพของผู้ปกครองของนักเรียนที่แตกต่างกัน ความสนใจในอาชีพของนักเรียนไม่แตกต่างกันใน 14 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มอาชีพการขายที่พบว่าอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนที่แตกต่างกันจะมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ จะได้รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.17 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.17 แสดงความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความสนใจอาชีพการขาย
ระหว่างกลุ่มนักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน

อาชีพของผู้ปกครอง	ราชการ $\bar{X} = 2.53$	รับจ้าง $\bar{X} = 2.62$	เกษตรกร $\bar{X} = 2.70$	ค้าขาย $\bar{X} = 2.98$
ราชการ	-	0.09	0.17	0.45*
รับจ้าง		-	0.08	0.36*
เกษตรกร			-	0.28*
ค้าขาย				-

* $p < .05$

เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความสนใจอาชีพการขายทีละคู่ แล้วก็พบว่า ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ก็คือ ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขายนักเรียนจะมีความสนใจในอาชีพการขายมากกว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพราชการ รับจ้างและเกษตรกร และที่เหลือนอกนั้นมีความสนใจในอาชีพการขายไม่แตกต่างกัน

4.2 อภิปรายผล

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเรื่องเป้าประสงค์ทางการศึกษาและความสนใจในอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี สามารถพิจารณาได้ดังนี้

4.2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 เป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียนกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กัน

(1) ด้านเพศ

จากผลการวิจัยพบว่า เป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับเพศในด้านความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ความต้องการศึกษาต่อเป็นผลจากแรงจูงใจซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้ผู้เรียนเจริญก้าวหน้าในทุกด้าน (เอนกกุล กริแสง, 2526) และความต้องการทางการศึกษาเป็นความต้องการของมนุษย์ร่วมกับสภาพแวดล้อมที่บุคคลต้องเรียนรู้ในบางสิ่งบางอย่างที่ตนเองขาดแคลนให้ตนเองดีขึ้น ความต้องการทางการศึกษาคือช่องว่างระหว่างระดับความสามารถของบุคคลในปัจจุบันกับความปรารถนาที่อยากจะให้มีขึ้นในอนาคต (Knowles, 1970) นักเรียนไม่ว่าจะเป็นเพศใด จะมีความต้องการทางการศึกษา เพื่อที่จะพัฒนาตนเองไปถึงจุดมุ่งหมายของชีวิตที่แต่ละคนตั้งความหวังไว้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในช่วงของวัยรุ่น ซึ่งมีความสนใจเรียน เริ่มรู้จักวางแผนเกี่ยวกับอาชีพในอนาคต อันเป็นลักษณะหนึ่งที่จะปรับตัวให้เป็นที่ยอมรับของสังคม (สุชา จันทรเฒ, 2529) ดังนั้นแต่ละคนจึงมีเป้าประสงค์ทางการศึกษาต่อ

แต่เป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับเพศของนักเรียนในด้านความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนชายมีความต้องการศึกษาต่อสายสามัญและสายอาชีพมากกว่านักเรียนหญิงและรูปแบบทางการศึกษาที่นักเรียนต้องการในการหาความรู้ นักเรียนชายต้องการศึกษาในระบบและนอกระบบโรงเรียน การอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นมากกว่านักเรียนหญิง ตลอดจนแหล่งความรู้ที่ได้รับ การเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษานักเรียนชายจะตั้งเป้าประสงค์ทางการศึกษาสูงกว่านักเรียนหญิง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอิงลิช (English, 1971) ที่พบว่าเพศเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่มีผลต่อระดับความคาดหวังทางการศึกษา เพศชายจะมีความคาดหวังทางการศึกษาสูงกว่าเพศหญิง

(2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เป้าประสงค์ทางการศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ในด้านความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วนิดา น้อยสุข (2534) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อของนักเรียน ในการวิจัยครั้งนี้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับกลางและสูง จะมีความต้องการในการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีทัศนคติทางด้านการเรียนต่อตนเองต่ำด้วย จึงมีความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จมัธยมศึกษาตอนต้นและความต้องการศึกษาหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายน้อยกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า

ส่วนเป้าประสงค์ทางการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านแหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับ อิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ แหล่งทุนที่ใช้เพื่อการศึกษาต่อ และการเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเป็นโลกที่ไร้พรมแดนด้านการสื่อสาร จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันจะมีเป้าประสงค์ทางการศึกษาไม่แตกต่างกัน

(3) ด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

เป้าประสงค์ทางการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 ในด้านรูปแบบทางการศึกษาที่นักเรียนต้องการในการศึกษาหาความรู้ ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและการเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาที่นักเรียนต้องการศึกษาหาความรู้และความต้องการต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา/ต่ำกว่านักเรียนจะต้องการศึกษาในระบบโรงเรียนและต้องการศึกษาต่อในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษามากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษามัธยมศึกษาและอุดมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา/ต่ำกว่าได้เห็นความสำคัญของการศึกษาในระบบโรงเรียนมากขึ้น ประกอบกับรัฐบาลยุคปัจจุบันได้จัดให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ส่วนการเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษา จากผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีการ

ศึกษาระดับประถมศึกษา/ต่ำกว่ามีความต้องการประกอบอาชีพรับราชการมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาร้อยละ 76.40 ผู้ปกครองมีการศึกษาระดับประถมศึกษา/ต่ำกว่าและส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.10) ประกอบอาชีพเกษตรกรรวมในเขตชนบทจึงยังคงมีค่านิยมในอาชีพรับราชการ

แต่เป้าประสงค์ทางการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนในด้านความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับ ความต้องการศึกษาต่อหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อิทธิพลที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ แหล่งเงินทุนที่ใช้เพื่อการศึกษาต่อและการเลือกอาชีพหลังสำเร็จการศึกษาซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และมีความขัดแย้งกับผลการวิจัยของ วนิดา น้อยสุข (2534) ที่พบว่าระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อของนักเรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันผู้ปกครองนักเรียนได้รับข้อมูล ข่าวสาร ทางด้านแนวทางการศึกษาต่ออย่างกว้างขวางจึงสามารถให้คำแนะนำในการตั้งเป้าประสงค์ทางการศึกษาของนักเรียนได้มากขึ้น ไม่ว่าผู้ปกครองจะมีการศึกษาระดับใด ประกอบกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีตั้งอยู่ใกล้กับชุมชน และโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์และประสานงานกับชุมชนมากขึ้น จึงทำให้ผู้ปกครองไม่ว่าจะมีการศึกษาระดับใด จะมีแนวทางชี้แนะ เกี่ยวกับการตั้งเป้าประสงค์ของนักเรียนได้มากขึ้น

(4) ด้านอาชีพของผู้ปกครอง

เป้าประสงค์ทางการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับอาชีพของผู้ปกครอง จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน และมีความขัดแย้งกับผลการวิจัยของ วนิดา น้อยสุข (2534) ที่พบว่า อาชีพของบิดามารดาและรายได้ของครอบครัวจะมีความสัมพันธ์กับการเรียนต่อ และไม่เรียนต่อของนักเรียน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมีการกระจายกันของอาชีพผู้ปกครองของนักเรียนน้อย ผู้ปกครองส่วนใหญ่ (ร้อยละ 62.10) ประกอบอาชีพเกษตรกร จึงทำให้ผลการวิจัยไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

4.2.2 นักเรียนที่มีเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง แตกต่างกันมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน

(1) ด้านเพศ

นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันใน 12 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพบริการทางสังคม บริการงานเสมียน บริการสุขภาพ เกษตรกรรม คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ธุรกิจก่อสร้าง บริการทางการศึกษา บริการด้านกฎหมาย การขนส่ง การขาย งานช่าง การจัดการเครื่องจักร ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพ์ พร้อมถกล (2522), อนงค์ สกุลคู (2529), เพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2537) และบราวน์ (Brown, 1993)

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีเพศแตกต่างกันจะมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ในกลุ่มอาชีพ 3 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ อาชีพบริการลูกค้า วิจิตรศิลป์และการจัดการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในกลุ่มอาชีพเหล่านี้มีลักษณะงานที่เป็นที่นิยมประกอบอาชีพกันทั้งเพศชายและเพศหญิงในสังคมปัจจุบันที่กำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่ความเป็นอุตสาหกรรม และบริการ จึงทำให้ความสนใจในอาชีพบริการลูกค้า วิจิตรศิลป์และการจัดการไม่แตกต่างกัน

(2) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันจะมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ได้แก่ กลุ่มอาชีพบริการสังคม คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การขนส่ง งานช่างและการจัดการเครื่องจักร เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่า ความสนใจในอาชีพบริการสังคมของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความสนใจในอาชีพบริการสังคมแตกต่างกัน ความสนใจในอาชีพคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีความสนใจในอาชีพคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน ความสนใจในอาชีพการขนส่ง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน ความสนใจในอาชีพงานช่าง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางมีความสนใจในอาชีพงานช่างแตกต่างกัน ส่วนความสนใจในอาชีพการจัดการเครื่องจักรพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง จะมีความสนใจใน

อาชีพการจัดการเครื่องจักรแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยของซูเปอร์ (Super, 1979 cite by Isaacson, 1986) ที่ว่า บุคคลมีความแตกต่างกันในความสามารถ ความสนใจและบุคลิกภาพ จึงทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่างกันจะมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน

แต่ผลการวิจัยไม่พบความแตกต่างของความสนใจในอาชีพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนใน 10 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ความสนใจในอาชีพบริการงานเสมียน บริการสุขภาพ เกษตรกรรม บริการลูกค้า วิจิตรศิลป์ ธุรกิจก่อสร้าง บริการทางการศึกษา บริการด้านกฎหมาย การขายและการจัดการ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2537) และผลการวิจัยของฟิลิบิน (Philibin, 1980) ที่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความสนใจในอาชีพของนักเรียน

(3) ด้านระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีความสนใจในอาชีพไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญศรี จินดาศักดิ์ (2537) ที่ไม่พบความสัมพันธ์ของการเลือกอาชีพของนักเรียนกับตัวแปรระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 76.40) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา/ต่ำกว่า

(4) ด้านอาชีพของผู้ปกครอง

จากผลการวิจัยผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกัน นักเรียนจะมีความสนใจในอาชีพแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในกลุ่มอาชีพการขายกล่าวคือ นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขายจะมีความสนใจในอาชีพการขายมากกว่านักเรียนที่มีผู้ปกครองประกอบอาชีพราชการ รับจ้างและเกษตรกร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพค้าขายนักเรียนจะคุ้นเคยและมีประสบการณ์ด้านการขายจากผู้ปกครองซึ่งเป็นตัวแบบให้นักเรียนได้เห็นว่าอาชีพการขายเป็นอาชีพที่มีความเป็นอิสระในตัวเอง จึงทำให้นักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพค้าขายมีความสนใจในอาชีพการขายมากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอื่น

แต่ตัวแปรด้านอาชีพผู้ปกครองที่แตกต่างกันมีความสนใจในอาชีพไม่แตกต่างกันในกลุ่มอาชีพบริการทางสังคม บริการงานเสมียน บริการสุขภาพ เกษตรกรรม บริการลูกค้า วิจิตรศิลป์ คณิตศาสตร์ ธุรกิจก่อสร้าง บริการทางการศึกษา บริการด้านกฎหมาย การขนส่ง

การจัดการ งานช่าง และการจัดการเครื่องจักร ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเพ็ญศรี
จินดาศักดิ์ (2534) ที่ไม่พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของการเลือกอาชีพกับตัวแปร
ของผู้ปกครองและรายได้ของผู้ปกครอง